

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ИНСТИТУТА ЗА МЕТРОЛОГИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2009. ГОДИНУ**

Број: 01-03-08-16-1-830/10

Сарајево, април 2010. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	5
1.	Увод	5
2.	Поступање по ранијим препорукама	5
3.	Систем интерних контрола	6
4.	Буџет	7
5.	Текући издаци	8
6.	Капитални издаци	10
III	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	10
Прилог:		
Табела 1. Одобрени и извршени буџет за 2009. годину		11

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Основ за ревизију

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Института за метрологију Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Институт) и усклађеност пословања са важећом законском регулативом за годину која се завршава на дан 31.12.2009. године.

Одговорност руководства

Руководство Института је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања тј. Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ («Службени гласник БиХ» број 33/07) и Правилником о рачуноводству буџета институција БиХ број 01-Ст4-16-1810/05. Ова одговорност обухвата: успостављање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствене процјене које су разумне у датим околностима. Руководство је такође одговорно за усклађеност пословања Института са важећом законском регулативом.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност изражавање мишљења о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ број 12/06), INTOSAI ревизијским стандардима (Службени гласник БиХ број 5/01) и Међународним стандардима ревизије (ISA). Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућује да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе, те да је пословање у складу са важећом законском регулативом.

Ревизија укључује провођење поступака с циљем прикупљања ревизионих доказа о усклађености пословања и о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступка се заснива на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима. При процјени ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, с циљем осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не с циљем изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су прикупљени ревизионии докази довољни и одговарајући, и да обезбјеђују основ за мишљење ревизора.

Основ за мишљење са резервом:

1. Као што је наведено под тачком 5.5. и 6. Извјештаја, процедуре јавних набавки нису у појединим случајевима биле проведене у складу са одредбама Закона о јавним набавкама Босне и Херцеговине.

Мишљење:

Према нашем мишљењу финансијски извјештаји Института приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза на дан 31. децембра 2009. године, резултате пословања и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Финансијско пословање Института у току 2009. године било је у свим материјално значајним аспектима у складу са важећом законском регулативом, осим за напомене наведене под тачком 1.

Сарајево, 21.04.2010. године

Замјеник генералног ревизора

Џевад Некић

Генерални ревизор

Миленко Шего

II НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

1. Увод

Правни статус Института регулисан је Законом о оснивању Института за метрологију БиХ (Службени гласник БиХ 43/2004) и Законом о метрологији БиХ (Службени гласник БиХ 19/2001).

Институт као државна научно-стручна институција за област метрологије и мјерне технике надлежан је да у овим областима:

- припрема нацрте законских аката и других прописа из домена своје надлежности и координира доношење прописа по којима раде институције за метрологију у ентитетима;
- остварује еталонску базу на нивоу државних еталона и надзире остваривање еталонске базе секундарних и радних еталона;
- обезбјеђује сљедивост мјерења у БиХ до међународних еталона мјерних јединица;
- успоставља, именује и надзире метролошке лабораторије;
- надзире и координира рад служби за контролу предмета од племенитих метала;
- врши калибрацију и верификацију еталона (мјерила), референтних материјала и опреме које користе институције у ентитетима за метрологију у складу с прописима усклађеним с препорукама и документима Међународне организације за законску метрологију (OIML);
- бави се истраживачко-развојном дјелатношћу, предлаже и одређује приоритете реализације развојних пројеката и учествује у међународним пројектима;
- израђује студије, стратегије развоја, пројекте, анализе и друге послове у циљу изградње метролошког система у БиХ и метролошке лабораторијске инфраструктуре;
- проводи међународне уговоре о сарадњи у области метрологије, те учествује у раду међународних организација и у њима представља Босну и Херцеговину.

Институт има својство правног лица са сједиштем у Сарајеву.

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију је извршила ревизију пословања Института за 2008. годину, о чему је састављен извјештај. Ревизијом су утврђене одређене слабости и неправилности описане у Извјештају о ревизији Института за 2008. годину и Институту је сугерисано да их размотри, те да предузме одређене активности како се утврђене неправилности и пропусти не би понављали у даљем пословању.

Институт је доставио одговор Канцеларији за ревизију у складу са чланом 16. ставом 3. Закона о ревизији о предузетим активностима ради превазилажења слабости и недостатака које су идентификоване у ревизорском Извјештају за 2008. годину.

Освртом на препоруке ревизије дате у ревизорском извјештају за 2008. годину (и препоруке дате у Писму руководству за 2009. годину), те увидом у предузете активности, утврдили смо сљедеће:

Реализација препорука у току

- Систем интерних контрола није у цијелости изграђен на задовољавајући начин јер су поново уочене одређене слабости и пропусти, али смо се увјерили и да су предузете одговарајуће активности на побољшању истих (видјети поглавље 3. Извјештаја);
- Планирање буџета није у цијелости извршено на задовољавајући начин (видјети поглавље 4. Извјештаја).

Нереализиране препоруке

- Поново су уочени одређени пропусти у процедурама јавних набавки тј. примјени Закона о јавним набавкама (видјети поглавље 5. и 6. Извјештаја).

3. Систем интерних контрола¹

Ревидирањем пословања Института уочили смо како цјелокупан систем интерних контрола који подразумијева скуп поступака и мјера које предузима руководство клијента у циљу обезбјеђења тачности и правилности евидентирања финансијских трансакција, њихову пуну усклађеност са законима те ефективно трошење јавног новца, није у цијелости разрађен и дефинисан на јасан и прецизан начин.

У циљу унапређења система интерних контрола Институт је током 2009. године донио нови Правилник о условима и начину кориштења службених возила, Правилник о поступку набавке роба, услуга и радова путем директног споразума и Одлуку о кориштењу службених мобитела и фиксних телефона.

И поред доношења наведених интерних аката који дефинишу трошкове Института уочене примједбе на постојећи систем интерних контрола у Институту односе се на недостатке у процесу планирања и извршења буџета, пропусти у трошењу буџетских средстава и слабости учињене приликом провођења процедура јавних набавки.

Недостатак квалитетног система интерних контрола или његова недовољна примјена може имати негативан утицај на рационално управљање и пословање институцијом и намјенско трошење буџетских средстава.

Препорука: ревизија сугерише наставак доградње постојећег система интерних контрола и досљедну примјену постојећих правила и процедура. Надаље потребно је креирати такав систем интерних

¹ Интерна контрола је скуп поступака које обликује управа, руководиоци и остали запослени са сврхом стицања разумног увјерења ради постизања циљева у области сљедећих категорија: 1) успјешност пословања, 2) поузданост финансијског извјештавања и 3) усклађеност с примјењивим законима и прописима.

контрола који ће превентивно отклањати све могуће слабости и неправилности.

4. Буџет

Министарство финансија и трезора БиХ утврдило је горњу границу расхода Институту која је изведена из Документа оквирног буџета институција БиХ за 2009. годину у износу од 2.536.000 КМ.

Институт је израдио захтјев буџета за 2009. годину и доставио Министарству у износу 2.536.000 КМ на бази 50 запослених.

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2009. годину одобрена буџетска средства Институту за 2009. годину износила су 2.016.000 КМ за 50 запослених од чега је планирано за текуће издатке 1.868.000 КМ и капиталне издатке 148.000 КМ.

Током 2009. године је на основу мјера уштеде у буџету институција Босне и Херцеговине дошло до умањења на ставкама бруто плата и накнада за 3,50%, накнада трошкова запослених за 8% и свих оперативно-материјалних трошкова за 5%, што је довело до умањења буџета за 81.895 КМ, тако да је одобрени буџет Института износио 1.934.105 КМ.

Институт је на основу одлуке Министарства финансија и трезора извршио промјену структуре расхода у укупном износу од 79.980 КМ, на начин да су за исти износ повећани текући издаци, а смањени издаци за набавку опреме.

Извршење буџета Института са 31.12.2009. износило је 1.917.083 КМ што је мање од одобреног буџета за 17.022 КМ или што представља 99% реализације буџета. Од тога, на текућим издацима извршење је износило 1.847.079 КМ, или 99%, а на капиталним издацима извршење је износило 70.004 КМ, или 100%.

Укупно извршење буџета Института приказано је у Табели 1 - Одобрени и извршени буџет за 2009. годину у прилогу Извјештаја.

План рада-активности је усвојен од стране Савјета министара БиХ 16.7.2009. године и припремљен је на основу Закона о метрологији БиХ и Закона о оснивању Института за метрологију БиХ и представља основни документ за извршење активности Института. Основ рада Института у 2009. години били су стратешки нормативни документи Европске уније којима су дефинисани дугорочни циљеви развоја ове области.

Полазећи од основног циља да ће Институт у веома блиској будућности постати пуноправни члан европске и свјетске метролошке и стручне организације, Програм рада Института за 2009. годину је усмјерен на стварање предуслова за остварење овог циља.

Кључни плански циљеви били су:

- активности ради приближавања пуноправном чланству у EURAMET (Европска асоцијација националних института за метрологију).
- припремити и доставити апликацију за чланство у WELMEC (Западно европска кооперација у законској метрологији).

Извјештај о раду-активностима, Иако је Институт, у складу са планираним активностима, постао пуноправни члан EURAMET-а и придружени члан WELMEC-а, из наведеног извјештаја је видљиво да су у току активности на доношењу закона из области контроле предмета од племенитих метала и закона у оквиру

пројекта IPA 2007, а да нису извршене активности које се односе на побољшање услова радне околине у лабораторији за племените метале и референтне материјале.

Мада Извјештај о раду Института није усвојен на Савјету министара, из њега је видљиво да сви задаци нису реализовани и да активности Института нису употпуности пратиле План и програм рада.

Препорука: *Институт треба наставити активности на даљем унапређењу овог процеса, с обзиром да реално и оптимално планирање обезбјеђује довољно буџета за ефикасно управљање и остваривање свих задатака који произилазе из законом дефинисаних надлежности Института.*

5. Текући издаци

5.1. Јубиларне награде за стабилност у раду, дарови дјеци: Институт је извршио куповину новогодишњих поклон пакета за дјecu запослених у износу од 2.100,00 КМ.

Мишљења смо да Институт не може утврдити својим интерним актом право на исплату ове врсте накнада која није регулисана прописима из радног односа (основом накнада запосленим), односно да право на овакву врсту накнаде мора бити утврђено (одлуком Савјета министара) јединствено за све кориснике који се финансирају из буџета институција БиХ.

Препорука: *у условима када још увијек нису донесена одговарајућа јединствена правила која треба да регулишу ову врсту издатака, препоручујемо да се не врше исплате наведених издатака.*

5.2. Путни трошкови: Издаци за путне трошкове са 31.12.2009. остварени су у износу 104.427 КМ. Налози за службена путовања у појединим случајевима нису правдани у складу са Одлуком о начину обрачуна плата и других наканда запослених у Савјету министара БиХ, министарствима БиХ и другим институцијама и тијелима Савјета министара БиХ. Такође у појединим случајевима уз путне налоге нису прилагани позиви организатора за службена путовања у иностранство, са назнаком путних трошкова које сноси организатор.

Издаци за набавку авионских карата са 31.12.2009. године остварени су у износу 18.887 КМ. Институт је Планом набавки за 2009. годину планирао да процедуру избора добављача за набавку авионских карата проведе Комисија за заједничке јавне набавке за потребе институција БиХ. Наведена Комисија је закључила уговор за набавку авионских карата, међутим утврђено је да је њиховом грешком изостављен захтјев Института. Послије тога Институт није покренуо процедуру избора најповољнијег понуђача. Набавка је вршена од добављача BIO TOURS. Напомињемо да ова процедура избора није проведена ни у претходној години.

Препорука: *препоручујемо Институту да уз путне налоге прилаже позиве организатора те да правдање путних налога врши у складу са Одлуком*

Савјета министара БиХ. Такође, Институт је дужан досљедно примјењивати одредбе Закона о јавним набавкама у БиХ.

5.3. Набавка материјала: Издаци за набавку материјала са 31.12.2009. остварени су у износу 28.830 КМ, од чега је за обрасце и папир, компјутерски материјал и остали административни материјал утрошено 14.235 КМ. Уговор о набавци канцеларијског материјала закључен са фирмом Сгробох д.о.о. 26.06.2008. године важио је за буџетску 2008. годину, односно до закључења новог уговора са најповољнијим понуђачем. Институт је за ову набавку аплицирао Комисији за заједничке набавке за потребе Институција БиХ која до краја 2009. године није изабрала најповољнијег понуђача. Институт током 2009. године није самостално провео процедуру па је набавка вршена од раније изабраног понуђача Сгробох д.о.о. Сарајево.

5.4. Издаци за услуге превоза и горива: Издаци за услуге превоза и горива остварени су у износу 11.647 КМ, од чега је за трошкове горива утрошено 8.818 КМ. Институт је Планом набавки за 2009. годину предвидио да процедуру избора добављача за набавку горива проведе Комисија за заједничке набавке за потребе институција БиХ која до краја године није провела процедуру. Набавка горива вршена је од добављача «Енергопетрол» д.о.о. Сарајево без провођења процедуре.

5.5. Издаци за текуће одржавање: Издаци за текуће одржавање остварени су у износу 41.036 КМ, од чега је за услуге оправке и одржавања опреме утрошено 30.793 КМ.

Институт је 17.10.2008. закључио Уговор о одржавању рачунарске опреме са фирмом BBS д.о.о. Сарајево. У Уговору о одржавању рачунарске опреме наведено је да ће исти важити за буџетску 2008. годину, а најдаље до избора најповољнијег понуђача односно до закључења новог уговора са најповољнијим понуђачем. Планом набавки за 2009. годину није предвиђена набавка ове врсте услуга те су током 2009. године кориштене услуге понуђача BBS без провођења нове процедуре за буџетску 2009. годину.

Такође од понуђача BBS је поступком конкурентског захтјева набављена компјутерска опрема у износу 18.246,15 КМ, те су на основу директног споразума плаћени трошкови инсталације и конфигурације мрежне и рачунарске опреме у износу 4.493,44 КМ.

Препорука: Институт треба водити рачуна о периоду важења уговора и планом набавки предвидјети правовремено покретање процедуре. Потребно је више пажње посветити планирању потребних набавки те за набавку роба и везаних услуга провести једну процедуру.

6. Капитални издаци

Набавка опреме: За набавку клима уређаја у износу 34.744,74 KM поступком конкурентског захтјева за достављање понуда изабран је понуђач ТЕННОING д.о.о. Сарајево. Захтјеви за доставу понуда послани су на адресе 4 понуђача, од којих су три доставила понуде. У конкурентском захтјеву наведено је "робе ће се доставити у року од 15 дана од дана потписивања уговора". С обзиром да нити један понуђач није понудио рок испоруке који је одређен конкурентским захтјевом, Институт је требао поништити поступак у складу са чланом 46. Закона о јавним набавкама.

Препорука: *Институт је дужан обезбиједити досљедну примјену Закона о јавним набавкама. Потребно је анализирати уочене недостатке како се исти пропусти не би понављали.*

III КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Институту је уручен Нацрт извјештаја о ревизији за 2009. годину ради достављања коментара на налазе ревизије. У остављеном року од 15 дана, Институт није доставио коментаре на налазе садржане у Нацрту извјештаја о ревизији.

На основу тога овај извјештај представља коначан извјештај достављен клијенту без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији.

Ревизиони тим:

Влатко Малбашић, виши ревизор

Мирела Бошњак, ревизор

Енес Алић, ревизор

Одобрени и извршени буџет за 2009. годину

Табела 1

Р.б.	Врста расхода	Одобрени буџет по закону	Смањење -мјере уштеде (захтј. ММФ)	Реструкт уирање буџета	Текућа резерва	Укупно буџет 3+4+5+6	Извршење буџета	Разлика (7-8)	% (8/7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Текући издаци	1.868.000	-81.895	77.980	0	1.864.085	1.847.079	17.006	99
1.	Плате запослених	1.191.000	-34.685	0	0	1.156.315	1.154.816	1.499	100
2.	Накнаде трошкова запослених	212.000	-23.960	-23.000	0	165.040	161.341	3.699	98
3.	Путни трошкови	103.000	0	8.000	0	111.000	104.427	6.573	94
4.	Издаци телеф. и пошт.услуга	15.000	0	24.000	0	39.000	38.119	881	98
5.	Издаци за енер. и ком.услуге	28.000	0	16.000	0	44.000	42.756	1.244	97
6.	Набавка материјала	28.000	-9.000	10.000	0	29.000	28.830	170	99
7.	Издаци за усл. превоза и горива	12.000	0	0	0	12.000	11.647	353	97
8.	Закуп имовине и опреме	69.000	-50	52.600	0	121.550	121.500	50	100
9.	Издаци за текуће одржавање	49.000	-7.000	0	0	42.000	41.036	964	98
10.	Издаци за осигурање	4.000	-200	-2.250	0	1.550	1.538	12	99
11.	Уговорене и друге услуге	157.000	-7.000	-7.370	0	142.630	141.069	1.561	99
II	Капитални издаци	148.000	0	-77.980	0	70.020	70.004	16	100
1.	Набавка земљишта	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Набавка грађевина	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Набавка опреме	148.000	0	-77.980	0	70.020	70.004	16	100
4.	Набавка осталих стал. средс.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Реконструкција и инвес.одрж.	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Текући грантови	0	0	0	0	0	0	0	0
IV	Укупан буџет	2.016.000	-81.895	0	0	1.934.105	1.917.083	17.022	99
V	Донације¹	0	0	0	0	0	0	0	0
	УКУПАН БУЏЕТ СА ДОНАЦИЈАМА	2.016.000	-81.895	0	0	1.934.105	1.917.083	17.022	99
	Број запослених	50				50	45	5	90